

ชื่อเรื่อง การค้นคว้าแบบอิสระ อัตราความชุกและปัจจัยส่งเสริมให้มีการติดเชื้อโรคหนองพยาธิ
ในชุมชนแออัด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

ชื่อผู้เขียน นางสาวสุชัญญา มานิตย์ศิริกุล

ส.ม. สาธารณสุขศาสตร์

คณะกรรมการสอบการค้นคว้าแบบอิสระ:

อาจารย์ นายแพทย์พงศ์เทพ วิวรรณเดชะ ประธานกรรมการ

อาจารย์ นายแพทย์สมศักดิ์ ธรรมธิตวิวัฒน์ กรรมการ

อาจารย์ อะเคื้อ อุลหเลชกะ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้านี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา อัตราความชุกของโรคหนองพยาธิและปัจจัยส่งเสริมให้มีการติดเชื้อโรคหนองพยาธิในชุมชนแออัด เป็นการศึกษาเชิงสำรวจโดยการใช้แบบสอบถามแบบมีโครงสร้าง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชากรทุกกลุ่มอายุที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา ที่ได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน จำนวน 285 คน สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ การทดสอบไคสแควร์ และ Fisher's exact test

ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 56.1) อายุเฉลี่ย 26.79 ปี, ระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษา (ร้อยละ 55.8), สถานภาพคู่ (ร้อยละ 51.6) และอาชีพรับจ้าง (ร้อยละ 36)

อัตราความชุกของโรคหนองพยาธิของชุมชนแออัด อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมาเป็นร้อยละ 12.4 พยาธิที่พบมากที่สุดคือพยาธิใบไม้ตับร้อยละ 7.4 รองลงมาคือพยาธิปากขอร้อยละ

3.9 และพยาธิตัวตืดร้อยละ 1.1 ส่วนใหญ่พบพยาธิในเพศชาย (ร้อยละ 12.8) กลุ่มอายุ 15 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 14.9) ไม่ได้รับการศึกษา (ร้อยละ 80) สถานภาพโสด (ร้อยละ 54.3) และในกลุ่มอาชีพของผู้มีรายได้ (ร้อยละ 40)

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ทางสถิติ พบว่า

1. อัตราความชุกของโรคพยาธิปากขอ ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการมีส่วนร่วมที่ถูกลักสุขาภิบาล ($p > 0.05$)
2. อัตราความชุกของโรคพยาธิปากขอ ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับการใช้รองเท้า ($p > 0.05$)
3. อัตราความชุกของโรคพยาธิใบไม้ตับ มีความสัมพันธ์กับบริโภคนิสัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)
4. อัตราความชุกของโรคพยาธิตัวตืด ไม่มีความสัมพันธ์ทางสถิติกับบริโภคนิสัย ($p > 0.05$)
5. อัตราความชุกของโรคหนอนพยาธิ มีความสัมพันธ์กับระดับคะแนนตามเกณฑ์การสำรวจความจำเป็นพื้นฐานของชุมชนแออัด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

ปัจจัยอื่น ๆ อาจมีผลต่อการติดเชื้อโรคหนอนพยาธิ ควรจะได้ทำการศึกษาต่อไป

Independent Study Title Prevalence Rate and Factors Affecting the
Parasitic Infection in Slum Area Muang
District Nakhon Ratchasima Province

Author Miss Suchanya Manitsirikul

M.P.H Public Health

Examining Committee:

Lecturer Dr. Pongthep Wiwathanadej Chairman

Lecturer Dr. Somsak Thamthitawat Member

Lecturer Akeau Unahalekhaka Member

Abstract

This study was conducted to investigate the prevalence rate and factors affecting the parasitic infection in slum areas Muang District Nakhon Ratchasima Province. It was a field survey. The constructed questionnaires were used as instrument for collecting from 285 persons of all age groups. These samples were selected by a multi-staged sampling technique. Statistics used were percentage, Chi-square test and Fisher's exact test.

The study revealed that, in general, the majority of the samples were female (56.1 %), 26.79 years old on average, primary school graduates (55.8 %), married (51.6 %) and employees (36 %).

The prevalence rate of the parasitic infection was 12.4 %. Liver flukes constituted the highest rate of 7.4 %. Hook worms and tape worms were the second and third at 3.9 % and 1.1 % respectively. The majority of cases were male (12.8 %), over than 15 years old (14.9 %), uneducated (80 %), single (54.3 %) and sufficient income (40 %).

Statistical analysis revealed that:

1. There was no significant relationship between the prevalence rate of hook worm and the availability of the toilet with sanitary standard ($p > 0.05$).
2. There was no significant relationship between the prevalence rate of hook worm and shoes wearing ($p > 0.05$).
3. There was significant relationship between the prevalence rate of liver fluke and eating habit ($p < 0.05$).
4. There was no significant relationship between the prevalence rate of tape worm and eating habit ($p > 0.05$).
5. There was significant relationship between the prevalence rate of the parasitic infections and the scores of the basic minimum need in the slum area ($p < 0.05$).

There may be other factors affecting the parasitic infection, which need further studies.